

Oponentní posudek k disertační práci

„Metodika tvorby konkurenční strategie ICT podniku působícího v klastru“

Autorka disertační práce: Ing. Jitka Sládková

Oponentka: prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková, Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Fakulta managementu a ekonomiky

Disertační práce se zabývá aktuální problematikou konkurenčních strategií; pozornost autorka zaměřila na podniky vybraného sektoru – ICT a spolupráci v rámci klastrů a klastrových organizací.

V úvodních kapitolách disertační práce jsou uvedeny důvody výběru tématu a cíle práce. Disertantka si klade jako hlavní cíl práce vytvoření metodiky zahrnutí působení podniku v klastru do konkurenční strategie společnosti v rámci ICT odvětví. Pro dosažení hlavního cíle si stanovila několik dílčích cílů v podobě vymezení specifik ICT trhu, definování předpokladů fungování klastrů, určení aktivit a faktorů konkurenceschopného klastru, včetně rizik fungování klastrů.

V další kapitole disertantka předkládá zpracování současné úrovně poznání, které vychází ze studia početných a relevantních domácích i zahraničních zdrojů. Věnuje se podrobnému popisu konkurenčních strategií a strategické spolupráci. Dále vymezuje definici a identifikaci klastrů a klastrových iniciativ, strukturu klastrů, jejich účastníky a aktivity. Popisuje klastrovou politiku realizovanou v ČR, podporu klastrů v podobě operačních programů a organizace, které rozvoj klastrů podporují. Cenné je také vymezení klíčových dokumentů na evropské i národní úrovni v oblasti problematiky klastrů. Autorka práce dále sumarizuje základní fakta o stavu a vývoji klastrů v ČR. Třetí klíčovou oblastí, které se disertantka věnuje v rámci zpracování současné úrovně poznání, je popis základních charakteristik a analýza vývoje ICT odvětví ve světě a v ČR.

V další kapitole jsou podrobně zpracovány metody a harmonogram disertační práce. Použité metody jsou zbytečně podrobně teoreticky popsány – relevantnější bylo popsat využití

jednotlivých metod ve vztahu ke zpracování problematiky disertační práce. Konkrétněji je popsán pouze sběr dat.

Způsob sběru a zpracování dat a výběr metod je vhodný vzhledem k zaměření a cílům práce.

Šestá kapitola obsahuje výsledky vlastní výzkumné práce. Jsou zde podrobněji vymezovány specifika ICT trhu a disertantka vymezuje neplatnost některých ekonomických pravidel v rámci tohoto odvětví. Lze polemizovat o autorkou uvedené zákonitosti rostoucích mezních nákladů. Mezní náklady mohou být rostoucí i klesající – záleží na průběhu variabilních nákladů (zda mají průběh progresivní nebo degressivní nebo degressivně-progresivní).

Cenné je vymezení a popis obchodních modelů využívaných v rámci ICT odvětví a identifikace prostoru pro síťovou spolupráci firem. Dále se autorka pokusila o identifikaci základních předpokladů pro dlouhodobě udržitelný klastr. Využila k tomu výsledky studií i vlastního výzkumu v rámci osobních pohovorů s členskými podniky a manažery klastrů. Na základě výzkumu autorka práce vymezila hlavní aktivity a přínosy klastrů. Získaná data byla zpracována využitím statistických metod. Tyto výsledky jsou zajímavé zejména z pohledu řízení klastrových organizací; jejich využití z hlediska definování konkurenční strategie členského podniku klastru jsou využitelné částečně. Více inspirující pro řízení podniku a jeho zapojení do aktivit klastrů je identifikace nejvíce přínosných aktivit a také slabých míst a mezer v rámci aktivit klastru z pohledu členských podniků. Autorka práce uvádí doporučení pro odstranění slabých míst zkoumaného klastru.

Sedmá kapitola obsahuje návrh metodiky konkurenční strategie rozpracované pro jednotlivé fáze (rozhodnutí, strategie, analýza spokojenosti) pro podnik působící v klastru v ICT odvětví v souladu s definovaným hlavním cílem práce.

V závěru práce jsou shrnuty výsledky práce a jejich přínos pro vědu, praxi a pedagogickou činnost. Výsledky práce mohou být využity ve strategickém rozhodování ICT firem i řízení klastrových organizací.

Pro doplnění doporučuji, aby v rámci obhajoby byly zodpovězeny následující otázky:

- 1) V úvodu práce zmiňujete, že ICT je unikátním odvětvím, které je velmi málo závislé na teritoriálním působení. Pro účely disertační práce byla vybrána definice klastru, kterou uvádí Stejskal (2011), ve které je mimo jiné zmíněno: „...*Lokalizace pak*

vystihuje geografickou blízkost všech členů v určitém regionu.“ Jakým způsobem lze tedy přistoupit k chápání klastrů v odvětví ICT?

- 2) Na str. 57 uvádíte pojmy „klastrová konkurenceschopnost“ a „klastrová vyspělost“ jednotlivých států. Vysvětlete prosím tyto pojmy.
- 3) Lze v rámci hodnocení výsledků šetření vyhodnotit, zda se názory klastrového manažera českého ICT klastru (NSMC) výrazněji lišily od manažerů klastrů zahraničních?

Z hlediska formální úpravy je práce přehledně strukturována, úroveň práce však snižuje významné množství chyb a překlepů.

Publikační činnost doktorandky je bohatá, obsahuje konferenční i časopisecké příspěvky a vztahuje se k tématu disertační práce.

Závěrem konstatuji, že disertační práce, která byla předložena k oponentuře, přes výše uvedené připomínky, **odpovídá požadavkům kladeným na její zpracování a doporučuji ji k obhajobě**. Svou aktuálností a zpracováním přispívá k rozvoji odborné problematiky. Je nesporné, že její zpracování také přispělo k osobnímu růstu autorky disertační práce v uvedené oblasti.

Po úspěšném obhájení práce doporučuji, aby byl jmenované udělen akademický titul doktor ve zkratce Ph.D.

Ve Zlíně 21.10.2013

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková